

In deze serie publiceren wij artikelen over roken. De onderwerpen lopen uiteen van de gezondheidseffecten van roken tot de kosten voor de samenleving en de preventie van roken onder jongeren.

Epidemiologisch bewijs: roken geeft licht verhoogd risico op borstkanker

Marije F. Bakker

Waarom dit onderzoek?

We weten dat roken het risico op borstkanker verhoogt. Het carcinogene effect van roken kan biologisch verklaard worden. Eerder gepubliceerde epidemiologische studies leverden echter onvoldoende bewijs over in welke mate roken bijdraagt wanneer rekening wordt gehouden met andere risicofactoren voor borstkanker.

Onderzoeksvraag

Wat is het risico op invasieve borstkanker in relatie tot roken in een grote cohortstudie waarin gedetailleerde informatie beschikbaar is over alcoholgebruik en andere potentiële confounders?

Hoe werd dit onderzocht?

De onderzoekers gebruikten de resultaten van de Generations Study, een grote cohortstudie in Groot-Brittannië waaraan ruim 113.700 vrouwen van 16 jaar of ouder deelnemen. Gegevens over risicofactoren voor borstkanker, waaronder roken, alcoholgebruik en leeftijd van eerste menstruatie, werden verzameld met vragenlijsten die op verschillende momenten werden ingevuld (bij aanvang van de studie en op 2,5 jaar, 6 jaar en 9 jaar na inclusie). Gegevens over de borstkanker werden verzameld via zelfrapportage uit vragenlijsten en via de nationale kankerregistratie.

Belangrijkste resultaten

Van de 102.927 vrouwen die in de periode 2003-2013 werden geïnccludeerd in de studie, werd bij 1815 vrouwen invasieve borstkanker vastgesteld (bij een follow-upduur van gemiddeld 7 jaar). Vrouwen die ooit hadden gerookt, hadden een 14% hoger risico op borstkanker dan nooit-rokers (hazardratio (HR): 1,14; 95%-BI: 1,03-1,25). Het absolute risico op borstkanker voor rokers was 2,0% vergeleken met 1,6% voor nooit-rokers. Het risico op invasieve borstkanker was hoger wanneer een vrouw al op jonge leeftijd (< 17 jaar) was begonnen met roken (HR: 1,24; 95%-BI: 1,08-1,43) of wanneer ze was begonnen met roken binnen 1-4 jaar na de eerste menstruatie (HR: 1,23; 95%-BI: 1,07-1,41). Daarnaast was het risico op borstkanker voor familiair belaste vrouwen die ooit hadden gerookt ongeveer 35% hoger dan voor familiair belaste vrouwen die nooit hadden gerookt (HR: 1,35; 95%-BI: 1,12-1,62).

Consequenties voor de praktijk

Het risico op invasieve borstkanker is hoger voor rokers dan voor niet-rokers, vooral bij vrouwen die al op jonge leeftijd begonnen zijn met roken of die familiair belast zijn met borstkanker. Deze onderzoeksresultaten geven aan dat het belangrijk is om de biologische implicaties van roken op jonge leeftijd verder uit te zoeken, omdat op deze leeftijd tevens de ontwikkeling van de borsten plaatsvindt. Ook wijst dit onderzoek weer eens op het schadelijke effect dat roken kan hebben op de gezondheid.

- Online artikel en reageren op ntvg.nl/D2682
- Contact: M.F. Bakker (m.f.bakker-8@umcutrecht.nl)

Besproken artikel

1. Jones ME, et al. Smoking and risk of breast cancer in the Generations Study cohort. *Breast Cancer Res.* 2017;19:118. [Medline doi:10.1186/s13058-017-0908-4](https://doi.org/10.1186/s13058-017-0908-4)